



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

De sancto ioseph. Sermo. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

mirum videbitur xpm honore materni corporis contempisse: cum tñ super terram aliorum sanctorum corpora sic honoret. Tertia rō d: sanctificationis: vt enī dicitur est in precedentibus: qz beata virgo sanctificata fuit anteq̄ nascere: fomes in ea nunq̄ aliq̄ actum habuit: et per secundum sanctificationē totaliter ab ea fuit sublat̄. Cū ergo vitū fomitis inducat debitu incinerationis in carne: videtur q̄ beata vgo a tali debito oīno fuerit absoluta: et p̄sequens nec ei corpus debuit incinerari. Ista est rō Richardi in. iij. di. xliij. vt plene dixim⁹ in sermone de resurrectione xpi. Quarta ratio d: perfectiōis. Sicut enī maria fuit plena gra p̄ ceteris puris creaturis: ita debuit esse plena gl̄ia: et ita cū corpore glorificāda ante resurrectionē aliorū. De hoc sic dicit Aug. Si merito p̄ oibus viuētib⁹ marie donata est gr̄a: morte erit minuēda. Abst̄: cū mors aliorū sanctorū preciosa sit et gl̄iosa. Quinta rō d: gratificationis. Deicit quippe vginē cū corpe ad gl̄iā deduci: vt filius eius benedictus in oibus grat̄ maternis beneficij inueniret. Ipsa nāq̄ fuit que filio ex purissimis sanguinib⁹ eius corpus lentā substantiā dedit. Ipsa que nouem mētib⁹ in vtero suo portauit. Ipsa que illū letatē peperit et p̄nis inuoluit ac lacte p̄uit. Ipsa que in suis necessitatibus eum iuuit: illiq̄ quantū potuit studiosissime semp̄ occurrit. Ipsa que eum dulciter suū ieiū dilexit. Ipsa ergo diuina regnare cū filio assumi debuit etiā cū corpore ad regnū celoz. Qz vt Aug. ait: Putredo et vermis humane est op̄ probriū cōditionis a quo opprobriū eius iesus alienus sit: marie natura excipit: quā iesus de ea assumpsit p̄batur. Firmiter ergo credimus q̄ saluator omnium iesus colendissimā suā matrē voluit in corpore et aīa facere gloriosam: quā nos laudare conemur. Nec siquidem est per quā oīs maledictio soluta est: et celestis bñdictio venit in mundum. Nec est que p̄o nobis pctōibus infatigabiliter in-

tercedit. Nec est regina in se ad quā con fugiētes tuti esse valem⁹. Vāc oēs in uocemus vt p̄ illi⁹ merita in hoc seculo impetremus gratiā sui filij: et i futuro perueniamus ad eternā requiē. Amē.

De sancto Ioseph.

Sermo. vij.



Ioseph fili dauid:

noli timere. accipere mariā cōingem tuā. Quod enī in ea natū est: de spiritu sancto est. Matthei. i. Dilectissimi in christo iesu doctor noster Bona. xlv. dist. iij. libri sententiā dicit q̄ est nobilissima res nos miserōs mortales hoc in mūdo habere singularem deuotionē nō solū deo eterno: sed etiam suis gloriōsis sanctis: quibus orationes nostre sepe debēt dirigi. Et moueri debemus ad hoc tribus rationibus.

Primo p̄pter nostrā inopiā.

Secundo p̄pter diuinā reuerentiā.

Tertio p̄pter sanctorū gloriā.

Primo p̄pter nostrā inopiā: qz non meremur in diuino cōspectu vnū minimū sp̄iale meritum: immo sumus potius pleni demeritis et peccatis. Sed in oratione sanctorū adheremus ipsorū meritis que sunt copiosa in regno celoz. Item qz sumus obūbrati carne mortali ac pauperes amore. Et qm̄ aliqui sunt qui p̄pter vnā specialē passiōē magis amāt sanctos q̄ deū: h̄m vnā confidentiam: p̄pter hāc primā rationē nō dedignatur de⁹ vt habeamus sanctos deuotos cōsiderata nostra paupertate. Item qm̄ confugimus ad illas orationes sanctorū: cōfitemur nostram paruitatem et agnoscamus sanctos dei: ac eos amore reueremur. Sunt enim multi qui bona agūt respectu sanctorū. Et ista operatio non est vana: sed bona. Item debemus etiā valde venerari sanctos: qm̄ cōsideramus premij altitudinē. Relinquā ergo hoc mane oēs alios sanctos: et cum oculo cordis aspiciēdo ad celum video vnā sedē in qua moratur ille virgo sp̄s eius virginis senex deuotus: pater xpi

De sancto Ioseph.

putatiuus sc̄tus ioseph. Vix est me de uotus venit mihi semel in mēte vt lege rē aliquid deo: ac querendo scripturas sacras repperi q̄ sc̄tus ioseph est vnus de gl̄iosiorib⁹ sanctis paradisi. Propter ea firmavi in mēte mea vnū ppositum bonū: videlz de habēdo eū p meo aduocato: ac p̄dicare toti mōdo q̄ habeant eū in reuerentia. Ideo ppositū p̄dicare de eo: q̄ in euāgelio fit de eo hodie mētio. Et causa veniēdi ad p̄dicatiōis n̄re ordinē assumpsit v̄ba Marti. s. c. in the mate. In q̄bus sacratissimis v̄bis de honore sancti ioseph tres gl̄iosissimas excellentias vltra alios sanctos.

Prima est excellētia virginalis.

Secunda est excellētia filialis.

Tertia est excellētia diuinalis.

Quod in beato ioseph fuit excellētia virginalis.

Caplm. s. Ape primā excellētiā q̄ est virginalis. Vbi demonstrabo vestris reuerētis quātū fuit excellens meritū ioseph q̄ sedet in celis alte sublimatus tribus dignitatibus.

Prima est virginalis vniō.

Secūda est v̄ginalis p̄uersatio.

Tertia est v̄ginalis auxiliatio.

Prima dignitas vocatur virginalis vniō. In qua videre habemus q̄ inter Mariā et Ioseph fuit vnus amor sanctissimus. Nam post filium suū magis beata virgo ioseph amavit q̄ aliū sanctū. Nam pia mente credi p̄t: q̄ spiritus sanctus nō vniūset virginē amore ad ioseph amandum: nisi ab ipso sp̄s sancto processisset et matrimoniū eorū contractum fuisset. Tu posses dicere: Non fuit verū matrimoniū: q̄ vt ait Hieronymus aduersus Iulianum: ioseph marie potius custos fuit q̄ maritus. Et in euangelio. Ioseph volebat dimittere eam et c. ergo nō fuit verū matrimoniū. Magister. xxx. dist. quarti senten. dicit q̄ inter Mariā et Ioseph fuit verissimū matrimoniū. Et hoc idem habet. xxvij. q. ij. c. Institutū. Et hoc tenent Rich. et

Boñ. xxx. dist. in. quarti senten. Et Tho. ij. parte. q. xxix. sequentes sententiam magistri. Quod declarant duobus modis. Primo q̄ in matrimonio est quedam perfectio in esse primo: et in esse secundo. Prima in esse primo prospicit que sunt de essentia matrimoni. Secūda prospicit quedā actū particularem qui est actus matrimoni. Tres illud q̄ est in esse primo in sancto matrimonio est quedā mutua potestas quā dat sponsa suo sponso: et eōuerso simul viuendi ac sibiipsis inuicē seruiendi: quo ad obsequia matrimonialia: tñ non quoad copulam carnalem. Et ista vniō fuit inter Mariā et Ioseph. Secūda que est in esse secūdo: que p̄cipit actū matrimoniale nō fuit inter Ioseph et Mariā: q̄ licet amaret se tāq̄ s̄p̄s: ac in simul habitaret: cōmuniturāt copulā carnalē per sp̄s sancti operationē in copulā virginalē: vt in. c. Beata maria. xxvij. q. ij. Nā qñ maria stabat in tēplo: pontifices querebāt eā nubere s̄m̄ legem: et ipsa voverat virginitatem. Et propter hoc nō fecerat cōtra legis debitū q̄ ipsa virgo copulam matrimoni: operatione sp̄s sancti mutauit in virginitatē: qñ sic erat volūtas dei. Et similiter fecit Ioseph. Et verbis Hieronymi respōde intelligēdo maritū largo modo in quo intelligitur act⁹ matrimoni. Propterea dixit magis custos q̄ maritus. Item quia fuit error hereticorū dicentū malū de virgine: videlz q̄ habuerat coitum cū ioseph. Ideo Hieronymus ipsam excusando dixit verba predicta. Et aduersus Iulianū reddidit rationem: vt. j. dicam: videlz de verbis ioseph qui voluit mariam relinquere. Q̄ aliqui doctores dicunt q̄ qñ ioseph vidit Mariā pregnātem de sp̄s sancto incepit dubitare de ea: et vol. bat eam relinquere: ne scandalū sequeretur. Ebyzostomus autem aliter dicit et ego cum eo: q̄ quādo ioseph vidit Mariam pregnātem: non cogitauit malū aliquod de ea: sed credēdo bonitati virginis credebat q̄ aliquod dei opus esset operas

tum secreta in ea: propterea voluit recedere. Et ideo dicit idē Lhyssostomus O inestimabilis venter marie virginis. Magis enim credebatur ioseph virginitati eius quā vtero eius: et magis credebatur virginitati posse concipere quā Mariam posse peccare. Dic mihi quid te mouet ad hanc opinionem: nisi quod ioseph viderat mariam quae ei miraculose data fuerat in eius sponsam. Nam ipse erat sener et Maria quatuordecim annorum. Et ut scitis erat a pontificibus preceptum: quod omnes mulieres deberent se nubere: et maria vouerat virginitatem et tamen erat factum dictum preceptum ut habes Deut. vii. c. Propter ea maria nolens legi contradicere dixit: Et ad pontificem quoniam virginitatem voui et narrabo negotium. Introsuitque pontifex in sancta sanctorum faciens orationem. Et venit vox angelica ac dixit: Cuius floreat virga in manu illam tenentis: et superueniet columba: dare eam illi in vxorem. Et sic factum est. Et tunc multi iuvenes virgam habuerunt ac nemini floruit. Secunda etiam die oratur: et data fuit ioseph virga in manu et floruit: et columba descendit super eam. Tunc pontifex spiritu sancto inspiratus dedit illi Mariam in sponsam. Et ob hanc rem potuit Lhyssostomus arbitrari quod ioseph non aliter intelligere potuerit: nisi quod a re diuina hoc processerit in Maria. Alia est opinio quod ioseph videns virginem pregnantem cernebat unam splendorem in ea tam relucens: qui exibat a sensibus quod non poterat eam intueri: ideo volebat eam dimittere. Propterea cogitauit quanti meriti esset ioseph: qui tale habuit in vxore virginem. Item fidei ratio quatenus erat amor marie erga sponsum suum. Nam erat sanctior ceteris alijs: cupiebatque prophetarum salutem: ac aliorum ceterorum: ergo non dubites quod etiam ioseph salutem desiderabat quem tantum diligebat. Et ista est virginalis vnio. Nam tantum fuit cum virgine vnitus quantum fuit sponsus virginis. Tolle secundam dignitatem que fuit virginalis conuersatio. Ioseph enim habuit istam excellentiam. scilicet virginalis con-

uersationis: et vidit innumerabiles dei gratias. Et aduerte quod ista est regula generalis: quod qui malam habent societatem in hoc mundo male agunt et conuerso. Quot sunt qui in nocte natiuitatis christi ludant et blasphemant deum et virginem. O canes perditores. Erit vnus qui bonam habebit voluntatem: et vnus ribaldus destruet eam. Ambrosius dicit quod virgo fuit sanctior alijs: mater dei ac plena spiritu sancto: et erat virgo non solum corpore: sed etiam mente et corde: nec in ea vnquam fuit macula aliquid cuius peccati. Et propterea quod crederis quod agebat ioseph: qui pluries videbat sponsam suam nocte surgentem ad orationem: ac de nocte sepius plorare. Non credis quod ad hunc agendum inflammabatur. Arbitror quod sepe orabat cum orate. Credo quod quando virgo benedicebat deum: ipse etiam illius benedicebat cum benediceret. Et non dubites quod conabatur cor suum humiliare sicut faciebat virgo. Considera quantum erant dulcia eorum colloquia. Nam quando maria loquebatur de deo ille stupebat. Item considera quod duos stetit et habitauit cum virgine tot annis ipse semper disponebat: intuens gestas et modos marie: ducere vitam suam de bono in melius. Et non fuit sanctus qui istud habuerit donum. Nam non. xij. non. xvj. sed. xxx. annis stetit cum maria virgine. Non credis quod ipsum summe diligebat: et summe ipsum debebat amare. Ecce sic. De morte vero ioseph clare in sacra scriptura non reperitur: sed credendum quod parum ante baptismum christi mortuus fuit: quod quando christus disputabat in templo viuus erat: et tamen tempore passionis non fit de eo mentio. Tertia dignitas ioseph fuit originalis auxiliatio. Nescit mundus dicere dilectissimi. Magna est et magna marie dignitas. An Verum. Omnibus omnia maria facta est. Sapientibus et insipientibus copiosissima charitate se conicit. Que est peccatorum spes. Airgo. Que est spes desperatorum. Gloriosa virgo. O quot infundit gratias contra peccatores. Non est homo qui eam inuocat: qui non impetret ab ea gra-

tias: si sunt honeste. O Ioseph non de
 bes recipere et tu a sponsa tua etiam
 pro omnibus deuotis tuis gratiam?
 Eerte sic. Quando tu eius partui as-
 fuisti: et in omni suo negocio ei auxiliu
 tribuisti: ut p[er] Quado uirgo in egyptu
 aufugit: quis ea associavit? Ioseph. Et
 ille quide[m] sepe adiuuabat uirginem sa-
 sciare pueru[m] quietu[m]: qui etia[m] stabat ad
 laboradu[m] ut uirginem adiuuaret. Diero.
 dicit q[uo]d ioseph erat carpentari[us]: labora-
 batq[ue] de arte sua ut daret edere illi qui
 dat toti m[un]do comedere. Et Luce. ij. c.
 Quando ioseph et maria ibant querens
 do pueru[m] iesum illis tribus dieb[us] plo-
 rantes: quia uidento ioseph maria plo-
 rantem: ipse etiam plangebatur. Quis re-
 perietur qui tantum seruiert uirgini
 sicut ioseph. Si ergo est maria gratio-
 sa: q[uo]d qui dicit ad eius reuerentia[m] unuz
 Ave Maria. facit sibi gratiam: quanto
 magis credis q[uo]d fecerit ioseph qui tan-
 to tempore sibi et xpo seruiuit. Ego discre-
 tionem tue relinquo.

Quod ioseph habuit tres alias dignita-
 tes vltra o[mn]es sanctos.

Capitulum. ij.

Ape secunda[m] excellentia[m]: q[ue] est
 filialis. Et in ista etia[m] tres di-
 gnitates annotabimus vltra
 omnes sanctos.

Prima est electio.

Secunda est honoratio.

Tertia est consolatio.

Prima est electio. Et enim dicit Bo-
 nauentura xps est pater omnium electo-
 rum. Elegit namq[ue] christus omnes qui
 saluari debebant pro filiis: et similiter
 elegit prophetas et patriarchas. Nam
 dixit apostolis: filioli mei. Item etiam
 martyres et confessores filios appella-
 uit Iohannis. s. c. Dedit eis potestatem
 filios dei fieri his qui credunt in nomi-
 ne eius. Sed ioseph pro patre putati-
 us electus fuit. Et nota: quare fuit elec-
 ctus ad istud ministerium. Quia ut di-
 cit Hierony. christus habet patrem in
 celo absq[ue] matre. Et dicunt doctores co-
 sulcando omnes hominum impugna-

tiones: q[uo]d prima ratio fuit s[ecundu]m sententia[m]
 Ambrosij ad demonstradu[m] carnis genea-
 logiam p[ro]pter aduentum xpi: q[uo]d erat de
 tribu dauid et ipse ioseph. Item et scdo
 fuit respectu celandi istud mysterium:
 et ad decipiendum diabolum. Assignat
 etia[m] alia[m] ratione[m] Hierony. q[uo]d fuit coue-
 nio[n]s ne maria lapidaretur a iudeis cre-
 dentibus ipsam comississe adulterium.
 Nonne est signu[m] magni amoris recomit-
 tere sibi tantu[m] thesauru[m]: ergo sanct[us] io-
 seph est magnus nimis. Q[ui] Secda excel-
 lentia vocat honoratio inter alios san-
 ctos: et quere que[re] vis: non respies post
 uirginem cui d[omi]n[us] fecerit tantaz gratiam
 et tantu[m] honorem quatu[m] Ioseph fecit.
 An Luce. ij. c. Erat subdit[us] illis. Et Hiero-
 nymus dicit: Iesus subiectus est pa-
 rentibus suis. Nam colebat ipse matrem
 cuius erat pater et. Talis subiectio erat
 q[uo]d illa diuinitas aliquando familiariter
 ministrabat ioseph: dabatq[ue] sibi tobac-
 leam ad tergendu[m] manus. Ergo no[n] du-
 bites q[uo]d multa obsequia familiaria fe-
 cit xps Ioseph. Q[ui] Tertia excellentia voca-
 tur consolatio. Quis sanctorum ha-
 buit maiorem consolationem in m[un]do
 Ioseph. Consolationem habuit Petrus
 qui maducuit et bibit cu[m] xpo. Ipse eni[m]
 efficiebatur ut fatuus. Item q[ui] Iohan-
 nes dormiuit supra pectus d[omi]ni. O qua[m]
 tam consolatione[m] accepit. Ibi eni[m] sicut
 ta euangely de ipso sacro d[omi]ni pectus
 fonte potauit. Franciscus du[m] semel ora-
 ret cu[m] manibus in cruce: xps eum voca-
 uit. Amice Francisce tolle crucem et se-
 quere me: et effectus fuit tanq[ua]m fatuus.
 Quando in monte aluerne recepit stig-
 gmata: qualē consolatione[m] habuit cogi-
 ta. Scribat fere ex dulcedine sibi anima[m].
 Etiam quando fratri Rufino apparuit
 uirgo cum filio in brachijs: tantam et
 illa uisione recepit consolatione[m]: q[uo]d quasi
 anima exiuit. Sed ioseph quantam co[n]-
 solationem recepit quando in nocte uis-
 dit angelum sibi dicentem Matthei. s.
 Ioseph fili dauid noli timere accipere
 maria[m] coniugem tuam. Ite[m] qua[m] consola-

tionem recepit quoniam natus fuit christus credens ipsum esse filium dei: tres quoniam audiuit angelos carantes gloria in altissimis deo, Quoniam audiuit Simeonem tenentem christum in vlnis ac dicens Luc. ij. Nunc dimittis seruum tuum etc. O ioseph quanta erat leticia tua: o quantum gratulaberis quoniam cogitabas habitasse tanto tempore cum christo: quoniam stabas cum virgine et christo ad vnam mensam et maxime tot annis. Item quoniam erat duodecim annorum tenebat manum christi cum suo. Quanta leticiam ex hoc capiebat? Ipse veniebat extra sensum. Pie credas quod sepius in die christus Ioseph osculabatur: ut faceret filium patris. Vere Ioseph potest cuius propheta canere. Consolationes tue letificauerunt animam meam: ergo anima considera cum fide si audieris christum loquentem quid ageremus? Creparemus ex deuotione. Et tu Ioseph qui tantam habuisti pietaticam cum filio dei: quomodo faciebas? Credo quod ex nimia dulcedine et deuotione eribas a sensibus.

¶ Ioseph ultra predictas habuit etiam alias excellentias. Capm. ij.

Etiam excellentiam diuinalem velle dicere: sed non sufficit tempus: tamen cape ut potes. Nam tres habuit dignitates in hac terra excellentia. Prima fuit simularionis: quia vocatur pater putatiuus. Secunda gratificationis: quia quando deus aliquem eligit ad aliquem magnum statum: semper sibi magnas dat gratias. Et propterea eligendo Ioseph ad tantum ministerium: quantas gratias sibi dedit cogita. Tertia gratia visionis: quia vidit omnia que prophete predicauerunt de virgine et de verbo incarnato: qui tetigit eum manibus et fide. Multa sunt privilegia Ioseph: et specialiter ista nouem que audisti. De precemur igitur ut intercedat pro nobis ad virginem et filium: qui in hoc mundo det nobis suam gratiam: et in alio gloriam. Amen.

De spe bona,

Sermo, viij.



Statete et videte

te quoniam suavis est dominus: beatus vir qui sperat in eo. ps. lxxxiij. Statuerunt multi ceco errore inducti nihil aliud querere et desiderare quam bona breuium: sicut huius seculi res perituras mundi. Qui si saperet et intelligeret multa et magna promittit deus diligentibus se: hec omnia terrena et caduca velut stercorea reputaret. Sed ut oes ad regnum celorum erigere valeant affectus suos: in presenti se tractandum est de virtute spei. Verba autem proposita sunt dicta in persona civium celorum: qui dicunt ps. lxxxiij. Sustate et vos mundasini: et videte quoniam suavis est dominus. scilicet amicis suis: quibus tanta ineffabilia bona largitur. Beatus homo qui sperat in te. ps. lxxxiij. In quibus tria mysteria concurrunt: contemplanda: videlicet

Primum de sua diffinitione.

Secundum de sua distinctione.

Tertium de sua fructificatione.



Primo contemplamur spei diffinitionem. Ubi est videndum quod a doctoribus diffinitur. Notandum autem quod a doctoribus tres diffinitiones assignantur.

¶ Prima est magistri. in. sen. di. xxvi. sic dicentis: Spes est virtus qua spiritualia et eterna dona sperantur. Secunda est glossatoris Pauli Symonis Roma. v. sic dicentis: Spes est certa expectatio future beatitudinis proueniens ex meritis et gratia dei. Tertia est Augustini dicentis: Spes est virtus qua quis se ad id quod credit peruenituram presumit. Circa autem istas diffinitiones monstrande sunt tres regule: quarum

Prima est possibilitas.

Secunda est varietas.

Tertia est veritas.

¶ Circa primam queritur utrum possibile sit homini viatori sperare beatitudinem sempiternam? Et videtur quod non: quia dicit Augustinus. Inuisa diligere possumus: incognita nequaquam. Sed non cognoscimus beatitudinem: quare transcedit inuisibilem.